

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, külsőnkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Lőw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. Távirat és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Szerda, 1930 július 16
Ára 16 fillér
VI. évfolyam, 158. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétfőnap 16, vasár- és ünneppnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentik hétfő kivételével naponta reggeli

Az új városi költségvetés

I.

(Reprezentáció.) Készül tehát a költségvetés a legnagyobb ujtás az eddigi hírek szerint az lesz benne, hogy a kiadási tételeknél összesen egymillió pengőt farag le a számvevőség. A városi háztartás összes kiadásainak tíz százaléka ez az egymillió. Ennyit könnyedén meg lehet és föltétlenül meg is kell takarítani. A számvevőség, de különösen a főszámvevő iránt való minden elismerésünk föntartása mellett meg kell mondanunk, hogy nem boszorkánymunka a kiadási tételekből egymillió pengőt lefaragni. Ha a költségvetés egyéb reformot nem hoz a lakosság és a város részére, a jövő elé még kilátástalanabban nézünk, mint ahogy eddig néztünk.

Nincs a kezünkben azoknak a tételeknek a pontos és részletes összeállítása, amelyekből az egymillió pengő előáll. Pedig nemcsak az fontos, hogy jövőre egymillió pengővel kevesebbet adjunk ki, mint amennyit az idén kiadtunk, hanem az is nagyon fontos, hogy ott takarékoskodjunk, ahol szabad, ahol kell, ahol már régen el kellett volna kezdeni takarékoskodni és ne ott, ahol a takarékoskodás az eddig is tulgyöngén gondozott alapvető városi intézmények létesítésének, esetleg fejlesztésének további halogatásával és annak a látszatnak a fentartásával jár, mintha ebben a városban fent a városházán még mindig nem ismernék fel a szociális köteleességek teljesítésének minden más köteleességgel szemben való elsőbbségét. Beszéljenek a példák.

A számvevőség összeállította, hogy mibe kerülnek a városnak egy hónap alatt a különböző autóhasználatok. Nagyon jó lett volna, ha e mellé a szám mellé azt is összeállította volna, hogy mibe került a városnak ugyanabban a hónapban a munkanélküliség, mennyit költöttek el olyan vizes lakások kilakoltatására és pótlására, amelyekben magyar és keresztény szülők és gyermekek szenvednek és szenvednek és hogy mi jutott kövezésre, vívezetésekre vagy csatornázásra. Félreértés ne legyen. Tisztában vagyunk vele, hogy a városnak kell reprezentálni. A mai mostoha viszonyok között is kell. Legyen autója a polgármesternek. Rendezzék a polgármesterhelyettes, a főjegyző és a tanácsnokok autóhasználati jogát. De senkinek sincs joga városi autóhoz azért, mert törvényhatósági bizottsági tag, egyetemi tanár vagy a költségvetés helyben való átvizsgálására kiküldött számtisztje a belügyminisztériumnak. Aki siet vagy passziózni akar, ezt is a maga pénzén tegye meg, épp úgy, mint ahogy nem jogom a városatyaság ahoz, hogy begyujtsuk a magunk és családunk ebédszámláját kifizetésre.

A régi közgyűlésen volt már szó erről a kérdésről s akkor kiderült, hogy egészen illetéktelenek is elménnek a polgármesterhez kölcsönkérni városi autót és hát ő mit csináljon, ha tapintatlan emberek ilyen kényelmetlen helyzetekbe hozzák. A két-három harcos városatyák egyike megmondta akkor, hogy szabályozni kell a városi autók használatát. A város pénzén nem autózhatnak illetéktelenek, mondta ez a szónok és a szabályozás után a polgármester nem kerülhet többé kényelmetlen helyzetbe, mert egyszerűen közgyűlési határozatra hivatkozik, valahányszor olyanok kérnek tőle városi autót, akiknek nem jár. A közgyűlés persze leszavazta az indítványt, mert felállt a polgármester és azt mondta, hogy igaz ugyan, hogy kérték és

kaptak illetéktelenek is autót, de hát amiatt az összeg miatt, amibe ez kerül, nem borul föl a városi háztartás egyensúlya, vannak reprezentációs köteleességek is, van várospolitika is, bízzák csak továbbra is minden korlátozás nélkül a polgármesterre, hogy azok közül, akik hozzá fordulnak, kiknek ad és kiknek nem ad autót.

Sokszor hosszasan kell időzni az ilyen lényegtelennek látszó kérdéseknél is. A közgyűlési vitát a törvény, tehát a szabályrendelet is korlátozzák. Azon kívül most készül a költségvetés. Hátha sikerül elérni valamit és az eredmény érdekében történik, hogy a jellegzetes és jellemző vonásokat, aktusokat,

szokásokat és helyzeteket tárjuk fel a legteljesebben. Lehetetlen meg nem említeni, hogy reprezentációs köteleességeik magánosoknak is vannak. De hova jutna az a kereskedő vagy iparos, aki többet költene reprezentációra, mint üzeme alapjainak a kiépítésére és megszüldítésére? El lehet-e képzelni, hogy Bokor Adolf olyan költségesen reprezentáljon, mint Back Bernát, természetesen Back gazdálkodási rendszere is a legkonzervatívabb és a legszolidabb? De hát hiába, a magánosok nem adhatják oda magukat médium gyanánt potyázóknak. Kár volt a várost odadni. Sokat megtakaríthatott volna. És volt, van és lesz a fölösleges pénzt hova tenni.

Hindenburg — az acélsisakosokért

A német közélet legújabb szenzációja: a birodalmi elnök védelembe vette az acélsisakosokat

Óriási izgalom a birodalmi gyűlésben

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A német politikai életnek a pattanásig feszült belpolitikai helyzetnél is nagyobb szenzációja van. Hindenburg birodalmi elnök általános meglepetésre lemondott a poroszországi felszabadítási ünnepségeken való részvételről. Hindenburg Braun porosz miniszterelnökhöz leiratot intézett, amelyben közli, hogy a porosz kormány meghívását abban a feltevésben fogadta el, hogy

a kormány felfüggeszti az acélsisakosokra vonatkozó tilalmi rendeletet a Rajnvidéken és Westfáliában

és ezáltal lehetővé teszi, hogy az acélsisakosok résztvehessenek az ünnepségeken.

Az elnök leiratában hangsúlyozza, hogy a tilalmi rendeletet eddig sem tekintette a törvény szellemével összeegyeztethetőnek. A porosz kormány megakadályozta — mondja Hindenburg elnök —, hogy az acélsisakosok szövetségében egyesült frontharcosok a birodalmi elnököt üdvözölhessék, míg a többi egyesületnek és szövetségnek erre módot adnak.

— Ez a kétféle elbírálás elviselhetetlen számomra — mondja Hindenburg —, alkotmányos kötelességemmel nem tudom összeegyeztetni és azt a körülményt, hogy a pártokon felül állók, nem tudom dokumentálni, ha olyan ünnepségen veszek részt, amelyről állampolgárokat, szerintem meg nem okolható tilalommal kizárnak.

Leiratában végül közli Hindenburg, hogy

elhatározását csak akkor változtatja meg, ha megszűnnek az azt előidéző okok.

Hindenburg leirata bombaként hatott a német politikai életben és egészen háttérbe szorította a parlament folyosójának érdeklődését

a sorsdöntő birodalmi gyűlés

iránt. A folyosón óriási izgalommal tárgyalták a várható következményeket.

Ugy a parlamentben, mint az egész német fővárosban

Óriási izgalom

uralkodik. Ebben a hangulatban ült össze a birodalmi gyűlés, amelynek elején Brüning

kancellár mondott beszédet, azt hangoztatva, hogy most már nem beszédre, hanem gyors tettekre van szükség. Bejelentette, hogy ha a kormánynak nem sikerül a birodalmi gyűléssel elfogadtatni a betérjesztett törvényjavaslatot és ezzel helyreállítani a német birodalom pénzügyi egyensúlyát, akkor kénytelen lesz az alkotmány által megengedett legerélyesebb eszközökhöz folyamodni.

Brüning beszéde után a hallatlanul izgatott hangulatra való tekintettel

az ülést félbeszakították,

hogy az egyes pártoknak utolsó alkalmat adjanak a megbeszélésekre és hogy fontolóra vegyék a kancellár rövid, de félre nem érthető beszédét. Egyórás szünet után az egyes pártok szónokai beszéltek és ismertették pártjuk álláspontját.

A törvényjavaslatok sorsa a keddi ülésen nem dől el,

mert a javaslatok tárgyalását szerdára halasztották. A helyzetet most optimiztikusabban ítélik meg, mert az első legfontosabb szakaszokat a keddi ülésen megszavazták.

Kétségtelen, hogy ehez nagy mértékben hozzájárult Braun porosz miniszterelnöknek Hindenburg elnök átiratára adott kijelentése, amelyben

Braun sajnálkozását fejezi ki,

hogy a birodalmi elnök távol marad az ünnepségektől és bejelenti, hogy a porosz belügyminiszter hétfőn átír az acélsisakos szövetség vezetéséhez, közölve, hogy a szövetség elleni gyűlekezési tilalmat felfüggeszti abban az esetben, ha a vezetés garantálja, hogy a szövetség tagjai törvénybe ütköző cselekedetet nem fognak követni.

Braun kijelentését politikai körökben

meghátrálásnak és megalázkodásnak

tartják és biztosra veszik, hogy emiatt konzekvenciák fognak bekövetkezni, amelyek változást idézhetnek elő a porosz koalíciós kabinetben.